

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 155/2015 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Finnfundin pääoman nostamisesta 100 miljoonaan euroon

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Emma Karin /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 155 vp:

Miten aiotaan varmistaa, että Finnfund raportoi kehitysyhteistyömäärärahojen käytöstä, mukaan lukien rahastosijoituksista veroparatiiseihin, ja työnsä tuloksista samalla tarkkuudella kuin muutkin kehitysyhteistyötoimijat ja mihin perustuu hallituksen oletus siitä, että Finnfundin rahoitus ei lisää valtiontalouden alijäämää?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Finnfund on valtion omistajaohjauksessa oleva erityistehtäväyhtiö, jonka tehtävänä on edistää kehitysmaiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä. Finnfundin kehitysmaiden tukemiseen liittyvän erityistehtävän vuoksi vastuu yhtiön omistajaohjauksesta on ulkoministeriöllä. Ministeriö noudattaa yhteistyössään Finnfundin kanssa valtioneuvoston omistajaohjauspolitiikkaa, joka on määritelty valtion omistajaohjauspolitiikkaa koskevassa valtioneuvoston periaatepäätöksessä (hyväksytty 3.11.2011).

Finnfundin tavoitteenasettelua ohjaa lainsäädäntö, valtion omistajapolitiikka ja kulloinkin voimassaoleva kehityspoliittinen toimenpideohjelma. Näiden perusteella ulkoministeriö laatii vuosittain omistajaohjausmuistion yhdessä valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston kanssa. Omistajaohjausmuistiossa asetetaan Finnfundin toiminnalle selkeät kehityspoliittiset, taloudelliseen kannattavuuteen ja kustannustehokkuuteen liittyvät tavoitteet ja seurataan niiden saavuttamista. Siinä määritellään myös seurantaindikaattorit, joiden perusteella Finnfund raportoi toimintansa tuloksista vuosittain ulkoministeriölle sekä valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosastolle. Kehitysvaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon vaikutus rahoitettavalle yritykselle, sidosryhmille, ympäristölle ja ympäröivälle yhteiskunnalle. Nykyisen suunnittelu- ja raportointisyklin mukaisesti Finnfund antaa syyskaudella alustavan raportin kuluvan vuoden työn tuloksista ja seuraavan vuoden alussa raportoi koko edellisen vuoden toiminnasta.

Suomen OECD:n kehitysapukomitealle (Development Assistance Committee, DAC) antamaa raportointia varten Finnfund toimittaa ministeriölle kerran vuodessa (helmi-maaliskuussa) tiedot kehitysyhteistyörahoitteisista (Official Development Assistance, ODA) hankkeista (pääomasijoitukset, rahastot) sekä muista julkisilla varoilla markkinaehtoisesti rahoitetuista (other official flows, OOF) hankkeista (markkinaehtoiset lainat), joihin on maksettu tai myönnetty rahaa, tai

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 155/2015 vp

joista on palautunut rahaa Finnfundille edellisen kalenterivuoden aikana. Jokaisesta hankkeesta kerätään OECD:n kehitysapukomitean tilastolliseen luokitteluun tarvittavat tiedot kuten esimerkiksi hankkeen toimiala, kumppanimaa, ilmastorahoituksen osuus. Tilastollista luokittelua varten tarvitaan myös lyhyt kuvaus jokaisen hankkeen tavoitteenasettelusta. Finnfund raportoi rahavirrat ja myönnettyt summat hankkeittain tuhannen euron tarkkuudella. Lainamuotoisen rahoituksen osalta Finnfund raportoi lisäksi tiedot lainaehdoista kuten esimerkiksi korko, laina-aika, lyhennysten lukumäärä.

Hallitusohjelma ja Suomen vuoden 2011 kehityspoliittinen toimenpideohjelma ovat asettaneet veroparatiisien sulkemisen Suomen tavoitteeksi. Kaikilla lainkäyttöalueilla verolainsäädännön tulisi noudattaa OECD:ssä hyväksytyjä ja asteittain tiukentuvia standardeja ja lainsäädäntöä tulisi soveltaa OECD:n hyväksymällä tavalla. Finnfund ei ole vuoden 2013 alusta lähtien saanut tehdä rahastosijoituksia sellaisten lainkäyttöalueiden kautta, joiden lainsäädäntö ei OECD:n Global Forumin tekemän arvion mukaan ole yhteensopiva kansainvälisten standardien kanssa ja/tai joista OECD:n Global Forum on todennut, että lainsäädäntöä ei sovelleta kansainvälisten standardien mukaisesti tai sitä sovelletaan vain osittain (non-compliant/partially compliant). Rahastojen kautta tapahtuvan sijoittamisen tulee olla läpinäkyvää ja siitä tulee raportoida perusteellisesti yhtiön vuosikertomuksessa. Vuoden 2015 aikana otetaan käyttöön hallituksen ohjeistus valtion enemmistösomisteisille yhtiöille maakohtaiseen verojen raportointiin vuosittain. Omistajaohjauksesta vastaavana ulkoministeriö edellyttää, että raportti julkaistaan osana Finnfundin yritys vastuuraporttia, vuosikertomusta tai erillisenä raporttina vuonna 2015.

Finnfundin toimintaa koskevasta päätöksenteosta vastaa yhtiön johtokunta, joka koostuu valtiotalon, yrityssektorin sekä etujärjestöjen asiantuntijajäsenistä. Keskeisiä Finnfundin päätöksentekoa ohjaavia tekijöitä ovat vastuu toiminnan taloudellisista, sosiaalisista ja ympäristövaikutuksista sekä läpinäkyvästä ja hyvästä hallinnosta. Ympäristö- ja yhteiskuntavastuuarvioinnissaan Finnfund noudattaa Maailmanpankkiryhmään kuuluvan kansainvälisen kehitysrahoitusyhtiön (International Finance Corporation, IFC) standardeja sekä yhteisiä menettelytapoja ja vaatimustasoa muiden vastaavien eurooppalaisten kehitysrahoittajien kanssa. Finnfund on myös sitoutunut noudattamaan omassa toiminnassaan YK:n Global Compact -aloitteen periaatteita. Ulkoministeriö on tarkkailijajäsen Finnfundin hallintoneuvostossa, joka kokoontuu noin kuusi kertaa vuodessa. Finnfund raportoi hallintoneuvostolle pääomansa käytöstä ja työnsä tuloksista. Muodollisten ohjaus- ja päätöksentekuelimien ohella ulkoministeriö käy jatkuvaa vuoropuhelua Finnfundin kanssa seuraten sen toimintaa ja osallistuen valikoidusti kenttävierailuihin Finnfundin tukemiin hankkeisiin.

Finnfundin suunniteltu pääomakorotus perustuu hallitusohjelman linjaukseen siitä, että lisätään 130 miljoonalla eurolla vuosittaista kehitysrahoitusta finanssisijoituksina pääoma- ja lainamuotoisiin operaatioihin, joita kansantalouden kirjanpidossa ei lasketa menoksi. Finnfund tekee oman pääoman ehtoisia sekä lainasijoituksia ja sen tulee toimia itsekannattavasti. Investointien tuotot Finnfund sijoittaa uudelleen. Yhtiö ei jaa osinkoa omistajilleen. Vuoden 1980 jälkeen Finnfundia on pääomitettu yhteensä n. 165 miljoonalla eurolla. Tällä hetkellä yhtiön tase on n. 390 miljoonaa euroa. Vuonna 2014 Finnfund teki sijoituspäätöksiä yhteensä noin 115 miljoonan euron edestä.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 155/2015 vp

Helsingissä 7. lokakuuta 2015

Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Lenita Toivakka